

Raportul SFS al activităților de minimizare a practicii de achitare a salariilor „în plic” și a muncii „la negru”, pentru 9 luni ale anului 2021

În vederea verificării respectării legislației în domeniul raporturilor de muncă și protejării drepturilor salariaților, precum și întreprinderii măsurilor de prevenire și contracarare a fenomenului muncii „la negru” și a practicii de achitare a salariilor „în plic”, având ca bază Regulamentul comun privind activitatea echipelor multidisciplinare, în scopul realizării obiectivului „Intensificarea controlului în scopul depistării evaziunilor și contracarării fenomenului „muncii la negru” din Planul de acțiuni privind minimizarea practicii de achitare a salariilor „în plic” și „muncii la negru”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.477 din 28 iunie 2011, organele semnatare ale Regulamentului au întreprins un șir de acțiuni conform competențelor.

În procesul de planificare și efectuare a controalelor fiscale pentru 9 luni ale anului 2021, au fost examinate riscurile aferente comportamentului fiscal și nivelul de conformare voluntară a contribuabililor la respectarea legislației fiscale, fiind acordată prioritate riscurilor aferente corectitudinii declarării plăților salariale.

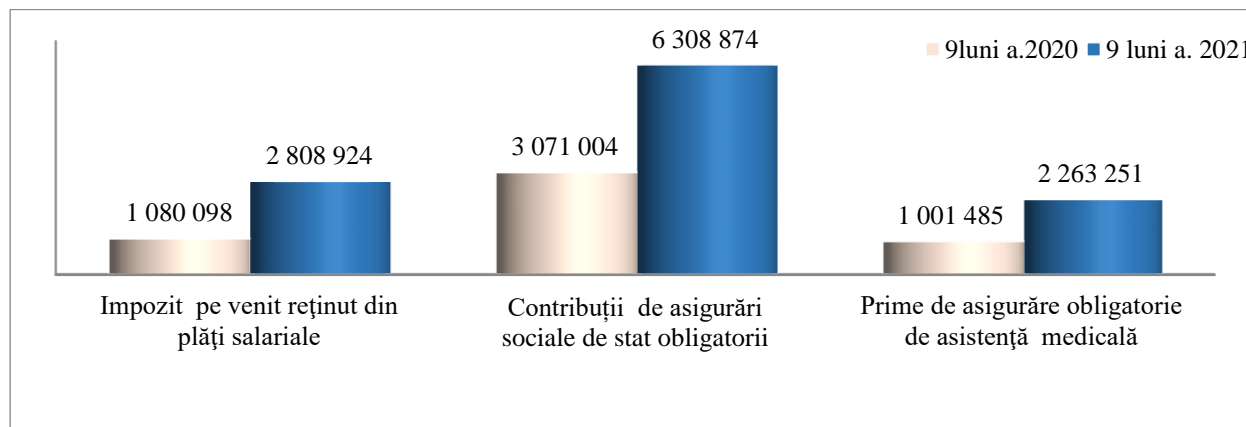
În rezultatul activităților desfășurate de către Serviciul Fiscal de Stat, pentru 9 luni ale anului 2021, au fost stabilite încălcări ale legislației în domeniul raporturilor de muncă (diminuarea fondului de salarizare, impozitului pe venit, contribuțiilor de asigurări sociale și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală) ca rezultat fiind adoptate **285 de decizii** asupra cazului de încălcare a legislației, inclusiv referitor la încălcările ce vizează corectitudinea calculării și achitării plăților salariale, impozitelor și defalcărilor aferente acestora au fost calculate suplimentar la buget încasări aferente plăților salariale: impozitul pe venit, contribuțiile de asigurări sociale, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, penalități și amenzi în sumă totală de **20 959 171 lei** din ele **achitate 4 990 692 lei**.

Pentru încălcarea prevederilor legislației în vigoare aferente raporturilor de muncă, conform deciziilor adoptate s-a calculat suplimentar pentru plata la buget:

- ✓ impozit pe venit reținut din plățile salariale în sumă de **2 808 924 lei**;
- ✓ contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă de **6 308 874 lei**;
- ✓ prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă de **2 263 251 lei**,
- ✓ penalități și amenzi aplicate **9 578 122 lei**.

Calculările considerabile sunt datorate în mare parte aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare în cadrul controalelor fiscale efectuate la contribuabili, având ca bază nerefectarea în deplină măsură/integrale, în evidența contabilă, documentele de evidență și în dările de seamă a salariilor real achitate angajaților.

Tabelul nr. 1 – sumele calculate în rezultatul controalelor, cu referire la încălcările prevederilor legislației în vigoare ce vizează raporturile de muncă, 9 luni ale anului 2021 comparativ cu 9 luni ale anului 2020, lei.

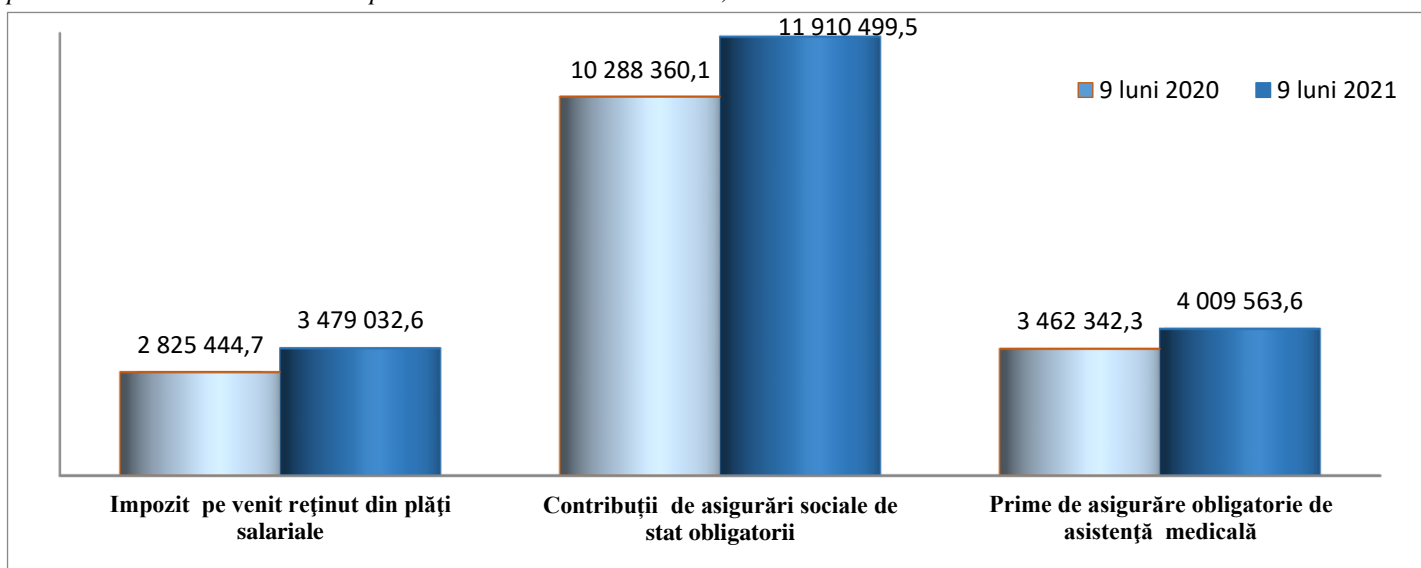
Astfel, pentru 9 luni ale anului 2021 au fost calculate suplimentar la buget impozite salariale (cu excepția penalităților și amenzilor aplicate) în sumă totală de 11 277 331 lei sau cu **6 124 744** lei mai mult comparativ cu perioada similară a anului 2020 inclusiv:

- la compartimentul impozitul pe venit au fost calculate obligații cu **1 728 826 lei mai mult** comparativ cu perioada similară a anului precedent care pentru 9 luni ale anului 2021 constituie 2 808 924 lei, comparativ cu 1 080 098 lei pentru 9 luni ale anului 2020;

- suma contribuțiilor de asigurări sociale, calculate suplimentar la buget, aferente plăților salariale pentru 9 luni ale anului 2021 constituie 6 308 874 lei, comparativ cu 3 071 004 lei pentru 9 luni ale anului 2020 sau cu **3 237 870 lei mai mult**;

- suma primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente plăților salariale în rezultatul controalelor fiscale pentru 9 luni 2021 constituie 2 263 251 lei, comparativ cu 1 001 485 lei pentru 9 luni al anului 2020 sau cu **1 261 766 lei mai mult**.

Tabela nr.2 Evoluția încasărilor la BPN a obligațiilor aferente plăților salariale, se prezintă în diagrama de mai jos pentru 9 luni ale anului 2021 comparativ cu 9 luni ale anului 2020, mii lei.

Astfel:

✓ la bugetul public național administrat de SFS la compartimentul impozitul pe venit din salariu încasările au înregistrat o creștere cu **23,13%** comparativ cu perioada similară a anului precedent, care constituie 3 479 032.6 mii lei pentru 9 luni 2021, comparativ cu 2 825 444,7 mii lei pentru 9 luni 2020.

✓ la bugetul asigurărilor sociale de stat obligatorii încasările au crescut cu **15,8 %** care constituie cu 11 910 499.5 mii lei pentru 9 luni 2021 comparativ cu 10 288 360.1 mii lei pentru 9 luni 2020;

✓ la bugetul asigurărilor obligatorii de asistență medicală încasările au crescut cu **15,8 %** și care constituie 4 009 563.6 mii lei pentru 9 luni 2021 comparativ cu 3 462 342.3 mii lei pentru 9 luni 2020.

În scopul continuării acțiunilor de conformare voluntară și forțată și informare a cetățenilor privind riscurile fenomenului „salariului în plic” și „muncii la negru” SFS a elaborat **Planul de acțiuni privind implementarea acțiunilor de prevenire și combatere a fenomenului muncii ne(sub)declarate "Declara Achită Legal Salariul", aprobat prin Ordinul SFS nr.136 din 15.03.2020** care urmează a fi implementat pe parcursul anului 2021.

Scopul planului de acțiuni fiind creșterea gradului de conformare a contribuabililor din domeniile de activitate economică cu risc sporit de utilizare a muncii ”la negru” și/sau a achitării salariilor în plic prin activități de monitorizare, supraveghere și control, sensibilizarea reprezentanților legali și actorilor sociali implicați.

- Astfel, au fost generalizate acțiunile de monitorizare întreprinse față de contribuabilii din domeniile Transport, Construcție, centrelor de intermediere telefonică (Callcentre) pentru perioada A/2020 cu înaintarea listei agenților economici neconformați pentru întreprinderea măsurilor de conformare forțată..

- În scopul descurajării fenomenului utilizării muncii ne(sub)declarate trimestrial sunt selectați și monitorizați contribuabilii înregistrați în calitate de plătitori TVA:

- care declară salarii mai joase decât salariul minim garantat (2935 lei) angajaților săi;
- care declară livrări considerabile fără declararea angajaților.

Pentru 9 luni ale anului 2021 au fost dispuse/efectuate 220 de vizite fiscale la agenți economici care au declarat livrări considerabile fără declararea angajaților și 1050 de contribuabili care au declarat salarii mai joase decât salariul minim garantat pentru remiterea scrisorilor de sensibilizare .

- Consolidarea interacțiunii între autoritățile responsabile de procesul de combatere a muncii ne(sub) declarate și anume conlucrarea SFS cu ISM. Conform graficului controalelor ce urmau a fi efectuate de comun cu ISM pentru anul 2021 au fost planificate 115 controale.

- Conlucrarea SFS cu ISM, CNAS, CNAM privind utilizarea informației din Registrul de evidență a zilierilor pentru realizarea acțiunilor de informare a beneficiarilor de lucrări și a persoanelor fizice (zilieri). Pentru perioada 01.01.2021-30.09.2021 de către SFS au fost întreprinse măsuri de conformare voluntară a contribuabililor beneficiari de lucrări ocazionale prin efectuarea vizitelor fiscale și remiterii scrisorilor de conformare în adresa contribuabililor ce utilizează munca zilierilor cu solicitarea beneficiarilor serviciilor prestate de zilieri de a informa persoanele fizice cu privire la normele legale, informarea persoanelor fizice cu privire la normele prevăzute de Legea nr.22 din 23.02.2018 cu înmânarea unei notificări cât și informarea nemijlocită la telefon de către DDF a persoanelor fizice /zilieri despre normele legale, cu suportul după caz a APL. Total pentru perioada 30.03.2021-30.09.2021 CNAS a prezentat lunar în adresa SFS lista persoanelor care au calitate de zilier și nu au achitat contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii din activitatea cu caracter ocazional **2 212 persoane fizice**.

- Pentru promovarea politicilor de educație juridică și civică a salariaților, informarea și consultarea celor interesați în aplicarea corectă și eficientă a legislației în domeniul relațiilor de muncă, precum și pentru asigurarea transparenței activității, de către SFS au fost realizate acțiuni informative și de sensibilizare, cum ar fi:

- efectuarea vizitelor fiscale la 5 050 agenți economici;
- organizate și desfășurate 18 seminare privind aplicarea legislației.
- organizat un seminar de instruire a funcționarilor fiscali cu genericul Planul DALs SFS 2021 obiectivele și implementarea acțiunilor de prevenire și combatere a fenomenului muncii ne(sub)declarate pentru anul 2021.

Prin urmare acțiunile aplicate sunt eficiente și urmează a fi realizate în continuare cu intensificarea măsurilor propuse în Planul DALs 2021.